4. MEKTUP

٤ - ﴿اَلْمَكْتُوبُ الرَّابِعُ اِلَى الْمِيرْ مُحَمَّد نُعْمَانَ فِي بَيَانِ اَنَّ عِلْمَ الْيَقِينِ وَعَيْنَ الْيَقِينِ وَحَقَّ الْيَقِينِ الَّتِى قَرَّرَهَا بَعْضُ الصُّوفِيَّةِ شَطْرَانِ فِى الْحَقِيقَةِ مِنْ اَقْسَامِ عِلْمِ الْيَقِينِ الثَّلاَثَةِ وَالْقِسْمُ الثَّالِثُ مِنْهُ لَمْ يَحْصُلْ بَعْدُ فَضْلاً عَنِ الْوُصُولِ اِلَى عَيْنِ الْيَقِينِ وَبَيَانِ اَنَّ صَاحِبَ هَذِهِ الْعُلُومِ مُجَدِّدُ الاَلْفِ الثَّانِى﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلاَمٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى قَدْ مَضَتْ مُدَّةٌ وَلَيْسَ لَنَا اطِّلاَعٌ عَلَى اَحْوَالِكُمُ الْمَحْمُودَةِ الْمَآلِ الْمَسْؤُلُ مِنَ اللهِ سُبْحَانَهُ سَلاَمَتُكُمْ وَاسْتِقَامَتُكُمْ (اِعْلَمْ) اَنَّ عِلْمَ الْيَقِينِ عِبَارَةٌ عَنْ شُهُودِ اَيَاتٍ تُفِيدُ الْيَقِينَ الْعِلْمِيَّ وَهَذَا الشُّهُودُ فِى الْحَقِيقَةِ اسْتِدْلاَلٌ بِالاَثَرِ عَلَى الْمُؤَثِّرِ فَكُلَّمَا يُرَى وَيُشَاهَدُ مِنَ الظُّهُورَاتِ وَالتَّجَلِّيَاتِ فِى مَرَايَا الآفَاقِ وَالاَنْفُسِ مِنْ قَبِيلِ الاِسْتِدْلاَلِ بِالاَثَرِ عَلَى الْمُؤَثِّرِ وَاِنْ سَمَّوْا تِلْكَ التَّجَلِّيَاتِ تَجَلِّيَاتٍ ذَاتِيَّةً وَقَالُوا لِتِلْكَ الظُّهُورَاتِ ظُهُورَاتٍ لاَ كَيْفِيَّةً فَاِنَّ ظُهُورَ شَيْءٍ فِى الْمِرْآةِ حُصُولُ أَثَرٍ مِنْ آثَارِهِ لاَ حُصُولُ عَيْنِ ذَلِكَ الشَّيْءِ فَلاَ يَكُونُ قَدَمُ السَّيْرِ الآفَاقِيِّ وَالاَنْفُسِيِّ خَارِجًا عَنْ دَائِرَةِ عِلْمِ الْيَقِينِ بِالتَّمَامِ وَلاَ يَكُونُ لَهُ نَصِيبٌ غَيْرَ الاِسْتِدْلاَلِ بِالاَثَرِ عَلَى الْمُؤَثِّرِ قَالَ اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى "**سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِى الآفَاقِ وَفِي اَنْفُسِهِمْ حَتَّي يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقّ**" وَاعْتَقَدَ بَعْضُهُمْ اَنَّ السَّيْرَ الآفَاقِيَّ مِنْ عِلْمِ الْيَقِينِ وَأَثْبَتُوا عَيْنَ الْيَقِينِ وَحَقَّ الْيَقِينِ فِى السَّيْرِ الاَنْفُسِيِّ وَلَمْ يَقُولُوا بِسَيْرٍ فِى خَارِجِ الاَنْفُسِ ﴿ع﴾: **وَلِلنَّاسِ فِيمَا يَعْشَقُونَ مَذَاهِبُ** * (وَاعْلَمْ) اَنَّ الْحَقَّ سُبْحَانَهُ أَقْرَبُ اِلَى الْعَبْدِ مِنَ الْعَبْدِ نَفْسِهِ فَمِنَ الْعَبْدِ اِلَى الْحَقِّ سُبْحَانَهُ سَيْرٌ آخَرُ فِى جَانِبِ الاَقْرَبِيَّةِ وَالْوُصُولُ مَنُوطٌ بِقَطْعِهِ وَهَذَا السَّيْرُ الثَّالِثُ أَيْضًا مُثْبِتٌ لِعِلْمِ الْيَقِينِ فِى الْحَقِيقَةِ فَاِنَّهُ وَاِنْ كَانَ خَارِجًا عَنْ دَائِرَةِ الظِّلِّيَّةِ وَلَكِنَّهُ لَيْسَ بِمُبَرَّأٍ مِنْ شَائِبَةِ الظِّلِّيَّةِ فَاِنَّ اَسْمَاءَ الْوَاجِبِ وَصِفَاتِهِ سُبْحَانَهُ ظِلاَلُ حَضْرَةِ الذَّاتِ فِى الْحَقِيقَةِ تَعَالَتْ وَتَقَدَّسَتْ وَكُلُّ مَوْضِعٍ فِيهِ شَوْبُ الظِّلِّيَّةِ دَاخِلٌ فِى الآثَارِ وَالاَيَاتِ فَهُمْ خَصَّصُوا بِعِلْمِ الْيَقِينِ سَيْرًا وَاحِدًا مِنْ سَيْرِهِ

الثَّلاَثَة وَجَعَلُوا سَيْرَهُ الثَّانِى مُحَصِّلاً لِعَيْنِ الْيَقِينِ وَحَقِّ الْيَقِينِ وَلَمْ يُحَرِّكُوا شِفَاهَهُمْ بِالسَّيْرِ الثَّالِث أَصْلاً حَتَّي يَتِمَّ بِهِ دَائِرَةُ عِلْمِ الْيَقِينِ وَأَيْنَ بُعْدُ عَيْنُ الْيَقِينِ وَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿ع﴾: **وَقِسْ مِنْ حَالِ بُسْتَانِى رَبِيعِى** * وَمَاذَا أَقُولُ مِنْ عَيْنِ الْيَقِينِ وَحَقِّ الْيَقِينِ وَمَنْ يَفْهَمُهُ اِنْ قُلْتُ وَمَنْ يُدْرِكُ فَاِنَّ هَذِهِ الْمَعَارِفَ خَارِجَةٌ مِنْ حِيطَةِ الْوَلاَيَةِ وَأَرْبَابُ الْوَلاَيَةِ عَاجِزُونَ عَنْ اِدْرَاكِهَا مِثْلَ عُلَمَاءِ الظَّاهِرِ وَقَاصِرُونَ فِى دَرْكِهَا وَهَذِهِ الْعُلُومُ مُقْتَبَسَةٌ مِنْ مِشْكَاةِ أَنْوَارِ النُّبُوَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ وَالتَّحِيَّةُ حَصَلَتْ لَهَا النَّضَارَةُ بَعْدَ تَجَدُّدِ اْلاَلْفِ الثَّانِى وَظَهَرَتْ بِالطَّرَاوَةِ وَصَاحِبُ هَذِهِ الْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ مُجَدِّدُ هَذَا اْلاَلْفِ كَمَا لاَ يَخْفَى عَلَى النَّاظِرِينَ فِى عُلُومِهِ وَمَعَارِفِهِ الَّتِى تَتَعَلَّقُ بِالذَّاتِ وَالصِّفَاتِ وَاْلاَفْعَالِ وَتَتَلَبَّسُ بِاْلاَحْوَالِ وَالْمَوَاجِيدِ وَالتَّجَلِّيَاتِ وَالظُّهُورَاتِ فَيَعْلَمُونَ اَنَّ هَذِهِ الْمَعَارِفَ وَالْعُلُومَ وَرَاءَ عُلُومِ الْعُلَمَاءِ وَوَرَاءَ مَعَارِفِ اْلاَوْلِيَاءِ بَلْ عُلُومُ هَؤُلاَءِ بِالنِّسْبَةِ اِلَى تِلْكَ الْعُلُومِ قِشْرٌ وَتِلْكَ الْمَعَارِفُ لُبُّ ذَلِكَ الْقِشْرِ وَاللهُ سُبْحَانَهُ الْهَادِى **(وَاعْلَمْ)** اَنَّهُ قَدْ مَرَّ عَلَى رَأْسِ كُلِّ مِائَةٍ مُجَدِّدٌ وَمَضَى وَلَكِنَّ مُجَدِّدَ الْمِائَةِ لَيْسَ كَمُجَدِّدِ اْلاَلْفِ بَلِ الْفَرْقُ بَيْنَ مُجَدِّدِ الْمِائَةِ وَمُجَدِّدِ اْلاَلْفِ كَالْفَرْقِ بَيْنَ الْمِائَةِ وَاْلاَلْفِ بَلْ أَزْيَدُ مِنْهُ وَالْمُجَدِّدُ هُوَ الَّذِى بِتَوَسُّطِهِ يَرِدُ عَلَى اْلاُمَّةِ فِى تِلْكَ الْمُدَّةِ مَا يَرِدُ مِنَ الْفُيُوضِ وَاِنْ كَانُوا اَقْطَابَ ذَلِكَ الْوَقْتِ وَأَوْتَادَهُ وَأَبْدَالَهُ وَنُجَبَائَهُ

﴿**شِعْرٌ**﴾

لَيْسَ عَلَى اللهِ بِمُسْتَنْكَرٍ * اَنْ يَجْمَعَ الْعَالَمَ فِى وَاحِدٍ

وَالسَّلاَمُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى وَالْتَزَمَ مُتَابَعَةَ الْمُصْطَفَى عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ الْعُلَى وَعَلَى جَمِيعِ اِخْوَانِهِ مِنَ اْلاَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْمَلاَئِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَعِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ أَجْمَعِينَ.

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. İmam-ı Rabbâni mektupta, bazı sûfîlerin ileri sürdüğü ilme'l-yakin, ayne'l-yakin ve hakka'l-yakinin gerçekte ilme'l-yakinin üç kısmından sadece ikisi olduğu ve ayne'l-yakin şöyle dursun henüz bu üçüncü kısmın bile gerçekleşmediğini beyan eder. Sonuç olarak İmam-ı Rabbânî bu ilimlerin ancak ikinci bin yılının müceddidine ait olduğunu açıklar.

Hamd Allah'a, selam onun seçtiği kullara olsun. Bir süreden beri sonu hayırlı olan hallerinizle alakalı bilgi alamadım. Allah'tan selamet ve istikamet üzere olmanızı diliyorum.

Bilmelisin ki ilme'l-yakin, yakin-i ilmî/bilgi düzeyinde yakin sağlayacak bir takım işaretleri görmektir. Bu işaretleri görmek aslında müessire eseriyle ulaşma kabilindendir. Afak ve enfüs aynalarında müşahede edilen her türlü tecelli ve zuhurat eserden müessire ulaşmaktan ibarettir. Bazı sûfîler bu tecellileri zat tecellileri olarak adlandırsalar da durum böyle değildir. Bu sufiler söz konusu zuhurat hakkında keyfiyet ötesi zuhurat tanımlamasında bulunmuşlardır. Oysa aynada zuhur edebilen bir şey gerçekte o şeyin kendisi değil, bilakis onun eserlerinden bir eserdir. Bu bakımdan gerek seyr-i afaki gerekse seyr-i enfüsi olsun bu seyirlerde henüz ilme'l-yakin dairesinin tam olarak dışına çıkılmış değildir. Bu seyri yapan sâlik henüz eserden müessire intikalden başka bir şeyle nasiplenmemiştir. Nitekim Allah teâla *"Onlara hem afakta hem de enfüste ayetlerimizi göstereceğiz. Ta ki onun hak olduğu ortaya çıksın."* (Fussilet, 53) buyurmuştur.

Bazıları da seyr-i afakinin ilme'l-yakin derecesinde olduğunu ve seyr-i enfüsinin ayne'l-yakin ve hakka'l-yakin derecesini teşkil ettiğini düşünmektedirler. Bunlar enfüs dışında başka bir seyr olduğunu düşünmemişlerdir. İnsanların aşık oldukları şey hakkında farklı görüşleri vardır.

Allah Sübhanehü kula kulun kendisinden daha yakındır. Bu bakımdan kuldan Hak Sübhanehü' ye doğru akrabiyyet tarafında başka bir seyr daha vardır. Allah'a ulaşabilmek için mutlaka bu seyrin de gerçekleştirilmesi gerekir. Bu üçüncü seyir de aslında ilme'l-yakini isbat etmektedir. Bu seyir her ne kadar gölgelik dairesinden hariç ise de gölgelik şaibesinden tamamen uzak değildir. Zira hakikatte Allah'ın isim ve sıfatları öz zatının birer gölgesidir. İçerisinde gölgelik şaibesi bulunan her şey eser ve ayet sınıfına dahildir. Sözü edilen sufiler ilme'l-yakini, üç seyir arasından sadece birincisiyle sınırlandırmış ve ikinci seyrini ise ayne'l-yakin ve hakka'l-yakin makamında kabul etmişlerdir. İlme'l-yakin dairesini tamamlayan üçüncü seyir hakkında hiçbiri dudağını kıpırdatamamıştır. Hal böyleyken

ayne'l-yakin ve hakka'l-yakinden nasıl söz edebilirler?

Bostanımın halinden baharımın güzelliğini anla!

Ayne'l-yakin ve hakka'l-yakin hakkında ne diyebilirim ki? Eğer bir şey diyecek olsam bunu kim anlayabilir ki? Bu bilgiler velayet tavrının ötesindedir. Velayet erbabı zahir alimler gibi bu bilgileri kavramaktan acizdirler. Bu bilgiler nübüvvet kandilinin nurlarından iktibas edilmiş ve ikinci bin yılının yenilenmesiyle yepyeni bir parlaklığa kavuşmuştur. (*Bu kandilin sahibine salat-u selam olsun*) Bu bilgilerin sahibi ikinci bin yılının müceddididir. Nitekim bu husus, o kimsenin zat, sıfat ve fiiller hakkındaki hal, vecd, tecelli ve zuhuratla bezenmiş bilgilerine bakanlara gizli değildir. Bu kimseler yine bileceklerdir ki, bu kimsenin bilgileri alimlerin ve velilerin bilgilerinin ötesindedir. Hatta şunu diyebiliriz ki, bunların bilgileri onun bilgileri yanında öze kıyasla kabuk mesabesindedir. Allah Sübhanehü hidayete erdirendir.

Bundan önce her yüz senenin başında bir müceddid gelmiştir.[122] Fakat yüz yılın müceddidi bin yılının müceddidi gibi değildir. Bu ikisi arasındaki fark yüz rakamıyla bin rakamı arasındaki fark gibidir. Belki bundan da fazladır. Müceddid, aralarında kutup, evtad, abdal ve nüceba bulunsa da, kendi dönemi boyunca bütün ümmete feyizlerin akmasında aracılık eden kimsedir.

Bütün alemi bir kişide toplaması Allah'a çok değildir.

Selam hidayete tabi olan ve Peygamberimiz'e uyan kimselere olsun. Sevgili Peygamberimiz'e, onun kardeşleri olan diğer peygamberlere, mukarrep meleklere ve bütün sâlih kullara salat-u selam olsun.

KELİME ANLAMI

4 < اَلْمَكْتُوبُ الرَّابِعُ **Dördüncü mektup** *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى الْمِيرْ مُحَمَّدِ نُعْمَانَ **Mîr Muhammed Nu'man'a** *(Ne hakkındadır?)* فِي بَيَانِ **Şunun beyanı hakkındadır ki,** اَنَّ عِلْمَ الْيَقِينِ **İlme'l-Yakîn** وَعَيْنَ الْيَقِينِ **Ayne'l-Yakîn** وَحَقَّ الْيَقِينِ **Ve Hakka'l-Yakîn** الَّتِي قَرَّرَهَا **Ki, bunları belirlemiştir** *(Kim?)* بَعْضُ الصُّوفِيَّةِ **Bazı sûfiler** شَطْرَانِ فِي الْحَقِيقَةِ **Hakikatte iki kısımdırlar** *(Neden?)* مِنْ اَقْسَامِ عِلْمِ الْيَقِينِ الثَّلاَثَةِ **İlme'l-Yakîn'in üç kısmından** وَالْقِسْمُ الثَّالِثُ مِنْهُ **Ve onun üçüncü kısmı** لَمْ يَحْصُلْ بَعْدُ **Henüz hasıl olmamıştır** فَضْلاً عَنِ الْوُصُولِ **Nerede kaldı ulaşmak** *(Neye?)* اِلَى عَيْنِ الْيَقِينِ **Ayne'l-Yakîn'e** *(Daha ne hakkındadır?)* وَبَيَانِ اَنَّ صَاحِبَ هَذِهِ الْعُلُومِ **Bu ilimlerin sahibinin** مُجَدِّدُ

[122] Her yüz yılın başında bir müceddidin gönderileceğini bildiren hadislerin kaynağı için bkz., Sünen-i Ebu Davud, hadis no, 4291; Taberânî, el-Mucemü'l-Evsat, c. 6, s. 323, hadis no, 6527; Hakim, el-Müstedrek, hadis no, 8592.

مُجَدِّدُ الْاَلْفِ الثَّانى Bu ilimlerin sahibinin وَبَيَانِ اَنَّ صَاحِبَ هٰذِهِ الْعُلُومِ *(ne hakkındadır?)* **İkinci bin yılının müceddidi olduğunu beyan hakkındadır ➢**

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd Allah'a وَسَلَامٌ Selam ise عَلٰى عِبَادِهِ Kullarına olsun اَلَّذِينَ Öyle kullar ki; اصْطَفٰى Onları seçti قَدْ مَضَتْ مُدَّةٌ Bir müddet geçti وَلَيْسَ لَنَا اطِّلَاعٌ Biz vâkıf olmadık *(Neye?)* عَلٰى اَحْوَالِكُمُ الْمَحْمُودَةِ الْمَآلِ Sonu övülen, güzel hallerinize اَلْمَسْؤُلُ İstenilen *(Kimden?)* مِنَ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Allah Sübhânehü'den *(Nedir?)* سَلَامَتُكُمْ Sağ salim olmanızdır *(Daha?)* وَاسْتِقَامَتُكُمْ Ve istikamet üzere olmanızdır (اِعْلَمْ) Bilesin ki; اَنَّ عِلْمَ الْيَقِينِ عِبَارَةٌ İlme'l-Yakînin ibarettir *(Neden?)* عَنْ شُهُودِ آيَاتٍ Birtakım ayetleri müşahede etmekten *(Öyle ayetler ki?)* تُفِيدُ الْيَقِينَ الْعِلْمِىَّ İlme'l-Yakîn'i ifade eder وَهٰذَا الشُّهُودُ İşte bu müşahede فِى الْحَقِيقَةِ Hakikatte *(Nedir?)* اسْتِدْلَالٌ بِالْاَثَرِ Eser ile delil edinmektir *(Neye?)* عَلَى الْمُؤَثِّرِ Müessire (eser sahibine) فَكُلَّمَا يُرٰى Dolayısıyla her görülen وَيُشَاهَدُ Ve müşahede edilen مِنَ الظُّهُورَاتِ Zuhurat وَالتَّجَلِّيَاتِ ve tecelliler *(Nerede görülen?)* فِى مَرَايَا الْاٰفَاقِ وَالْاَنْفُسِ Afak ve Enfüs aynalarında *(Bunlar nedendir?)* مِنْ قَبِيلِ الْاِسْتِدْلَالِ بِالْاَثَرِ Eser ile delil edinmek kabilindendir *(Neye?)* عَلَى الْمُؤَثِّرِ Müessire وَاِنْ سَمَّوْا Her ne kadar isimlendirseler de *(Neyi?)* تِلْكَ التَّجَلِّيَاتِ Bu tecellileri *(Ne diye?)* تَجَلِّيَاتٍ ذَاتِيَّةً Zati tecelliler diye وَقَالُوا Ve deseler de *(Neye?)* لِتِلْكَ الظُّهُورَاتِ Bu zuhurata *(Ne deseler de?)* ظُهُورَاتٍ لَا كَيْفِيَّةً Keyfiyetsiz zuhurat *(Niçin bunlarda istidlal vardır?)* فَاِنَّ ظُهُورَ شَيْءٍ Çünkü bir şeyin zuhur etmesi *(Nerede?)* فِى الْمِرْآةِ Aynada *(Nedir?)* حُصُولُ أَثَرٍ مِنْ آثَارِهِ Onun eserlerinden birinin oluşmasıdır لَا حُصُولُ عَيْنِ ذٰلِكَ الشَّيْءِ O şeyin kendisinin oluşması değildir فَلَا يَكُونُ Öyleyse olmaz *(Ne?)* قَدَمُ السَّيْرِ الْاٰفَاقِىِّ وَالْاَنْفُسِىِّ Enfüsi ve Afaki seyrin ayağı *(Ne olmaz?)* خَارِجًا Çıkmış *(Nereden?)* عَنْ دَائِرَةِ عِلْمِ الْيَقِينِ İlme'l-Yakîn'in dairesinden *(Nasıl?)* بِالتَّمَامِ Tamamıyla وَلَا يَكُونُ لَهُ Ve onun için olmaz *(Ne?)* نَصِيبٌ غَيْرُ الْاِسْتِدْلَالِ Delil edinmekten başka bir pay *(Ne ile?)* بِالْاَثَرِ Eser ile *(Neye?)* عَلَى الْمُؤَثِّرِ Müessire قَالَ اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى Allah Tebareke ve Teâla buyurdu ki: سَنُرِيهِمْ Yakında onlara göstereceğiz *(Neyi?)* آيَاتِنَا Ayetlerimizi *(Neredeki?)* فِى الْاٰفَاقِ Afaktaki (ufuklardaki) *(Daha?)* وَفِي اَنْفُسِهِمْ Ve kendi nefislerindeki *(Niye?)* حَتّٰي يَتَبَيَّنَ لَهُمْ Ta ki onlara aşikar olsun diye *(Ne?)* اَنَّهُ الْحَقُّ O'nun (c.c.) Hak olduğu وَاعْتَقَدَ بَعْضُهُمْ Bazıları inandılar ki; اَنَّ السَّيْرَ الْاٰفَاقِىَّ Afaki olan seyr *(Nedendir?)* مِنْ عِلْمِ الْيَقِينِ İlme'l-Yakin'dendir وَأَثْبَتُوا Ve ispat ettiler *(Neyi?)* عَيْنَ الْيَقِينِ

(Nedendir?) مِنْ عِلْمِ الْيَقِينِ İlme'l-Yakin'dendir وَأَثْبَتُوا Ve ispat ettiler (Neyi?) عَيْنَ الْيَقِينِ Ayne'l-Yakîni وَحَقَّ الْيَقِينِ Ve Hakka'l-Yakîni (Nerede?) فِى السَّيْرِ الْاَنْفُسِىِّ Enfüsi seyirde وَلَمْ يَقُولُوا Ve hiçbir seyre hükmetmediler (Nerede?) فِى خَارِجِ الْاَنْفُسِ Enfüsün dışında (ع) بِسَيْرٍ Mısra: وَلِلنَّاسِ İnsanlar için vardır (Ne hakkında?) فِيمَا يَعْشَقُونَ Hayran oldukları şeyler hakkında (Ne vardır?) مَذَاهِبُ Farklı görüşler (وَاعْلَمْ) Bilesin ki: اَنَّ الْحَقَّ سُبْحَانَهُ Hak Sübhânehü (Nedir?) أَقْرَبُ اِلَى الْعَبْدِ Kula daha yakındır (Neden?) مِنَ الْعَبْدِ نَفْسِهِ Kulun kendisinden فَمِنَ الْعَبْدِ اِلَى الْحَقِّ سُبْحَانَهُ Öyleyse kuldan Hak Sübhânehu'ya vardır (Ne?) سَيْرٌ آخَرُ Başka bir seyir (Nerede?) فِى جَانِبِ الْاَقْرَبِيَّةِ Akrabiyet tarafında وَالْوُصُولُ مَنُوطٌ بِقَطْعِهِ Vuslat, bu seyri geçmeye bağlıdır وَهَذَا السَّيْرُ الثَّالِثُ Bu üçüncü seyir (Nedir?) أَيْضًا مُثْبِتٌ Öncekiler gibi ispat eder (Neyi?) لِعِلْمِ الْيَقِينِ فِى الْحَقِيقَةِ Gerçekte İlme'l-Yakîni (Niçin?) فَاِنَّهُ وَاِنْ كَانَ خَارِجًا Çünkü o her ne kadar çıksa da (Neden?) عَنْ دَائِرَةِ الظِّلِّيَّةِ Gölgesel daireden وَلَكِنَّهُ لَيْسَ بِمُبَرًّا Ama o uzak değildir (Neden?) مِنْ شَائِبَةِ الظِّلِّيَّةِ Gölge olma şüphesinden (Niçin?) فَاِنَّ اَسْمَاءَ الْوَاجِبِ Çünkü Vacib (Teâlâ)'in isimleri (Daha?) وَصِفَاتِهِ سُبْحَانَهُ O Sübhânehü'nün sıfatları (Nedir?) ظِلاَلُ حَضْرَةِ الذَّاتِ فِى الْحَقِيقَةِ تَعَالَتْ وَتَقَدَّسَتْ Gerçekte yüce ve mukaddes Zat hazretlerinin gölgesidir وَكُلُّ مَوْضِعٍ Her mekan ki, فِيهِ شَوْبُ الظِّلِّيَّةِ Orada zılliyet şaibesi vardır دَاخِلٌ فِى الْآثَارِ وَالْآيَاتِ O, eser ve delillere dahildir فَهُمْ خَصَّصُوا بِعِلْمِ الْيَقِينِ İşte onlar İlme'l-Yakîni tahsis ettiler (Neye?) سَيْرًا وَاحِدًا مِنْ سَيْرِهِ الثَّلاَثَةِ İlme'l-Yakin'in üç seyrinden birine وَجَعَلُوا Ve kıldılar (Neyi?) سَيْرَهُ الثَّانِىَ Onun ikinci seyrini (Ne kıldılar?) مُحَصِّلاً لِعَيْنِ الْيَقِينِ وَحَقِّ الْيَقِينِ Hakka'l ve Ayne'l-Yakîni kazandıran وَلَمْ يُحَرِّكُوا Ve oynatmadılar (Neyi?) شِفَاهَهُمْ Dudaklarını (Ne ile?) بِالسَّيْرِ الثَّالِثِ Üçüncü seyir ile أَصْلاً Kesinlikle حَتَّى يَتِمَّ بِهِ Ta ki onunla tamam olsun (Ne?) دَائِرَةُ عِلْمِ الْيَقِينِ İlme'l-Yakîn dairesi وَأَيْنَ بَعْدُ Henüz neredεdir (Ne?) عَيْنُ الْيَقِينِ Ayne'l-Yakîn وَحَقُّ الْيَقِينِ Ve Hakka'l-Yakîn'in (ع) Mısra: وَقِسْ Kıyasla, anla (Neden?) مِنْ حَالِ بُسْتَانِى Bahçemin halinden (Neyi?) رَبِيعِى Baharımı. وَمَاذَا أَقُولُ Ne söyleyeyim (Neden?) مِنْ عَيْنِ الْيَقِينِ Ayne'l-Yakîn'den (Daha?) وَحَقِّ الْيَقِينِ Ve Hakka'l-Yakîn'den وَمَنْ يَفْهَمُهُ اِنْ قُلْتُ Söylesem bile onu kim anlar? وَمَنْ يُدْرِكُ Ve kim idrak edebilir فَاِنَّ هَذِهِ الْمَعَارِفَ Çünkü bu marifetler (Nedir?) خَارِجَةٌ Dışındadır (Neyin?) مِنْ حِيطَةِ الْوِلاَيَةِ Velayet sahasının وَأَرْبَابُ الْوِلاَيَةِ Velayet sahipleri عَاجِزُونَ Acizdirler (Neden?) عَنْ اِدْرَاكِهَا Bunları

مِثْلَ Velayet sahipleri عَاجِزُونَ Acizdirler *(Neden?)* عَنْ اِدْرَاكِهَا Bunları anlamaktan *(Ne gibi?)* فِى دَرْكِهَا عُلَمَاءِ الظَّاهِرِ Tıpkı zahir alimleri gibi وَقَاصِرُونَ Ve yetersizdirler *(Ne hususunda?)* مِنْ مِشْكَاةِ Onları kavrama hususunda وَهَذِهِ الْعُلُومُ مُقْتَبَسَةٌ Bu ilimler alınmıştır *(Nereden?)* أَنْوَارِ النُّبُوَّةِ Peygamberlik nurlarının kandilinden عَلَى صَاحِبِهَا Onun sahibi üzerine olsun *(Ne?)* اَلصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّةُ Salât, selam ve tahiyye حَصَلَتْ لَهَا Ve bu marifetlere hasıl oldu *(Ne?)* اَلنَّضَارَةُ Parlaklık *(Ne zaman?)* بَعْدَ تَجَدُّدِ الْاَلْفِ الثَّانِى İkinci bin yılın yenilenmesinden sonra وَظَهَرَتْ بِالطَّرَاوَةِ Ve canlılıkla açığa çıktı وَصَاحِبُ هَذِهِ الْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ İşte bu ilim ve marifetlerin sahibi *(Kimdir?)* مُجَدِّدُ هَذَا الْاَلْفِ Bu binin müceddididir كَمَا لَا يَخْفَى Nitekim bu gizli değildir *(Kime?)* عَلَى النَّاظِرِينَ فِى عُلُومِهِ وَمَعَارِفِهِ Onun ilim ve marifetlerine bakanlara اَلَّتِى تَتَعَلَّقُ Ki, bu ilim ve marifetler alakalıdır *(Ne ile?)* بِالذَّاتِ Zat وَالصِّفَاتِ Sıfatlar وَالْاَفْعَالِ Ve fiillerle وَتَتَلَبَّسُ Yine iç içedir *(Ne ile?)* بِالْاَحْوَالِ وَالْمَوَاجِيدِ Hal ve vecdler وَالتَّجَلِّيَاتِ وَالظُّهُورَاتِ Tecelli ve zuhuratla فَيَعْلَمُونَ Ondan dolayı biliyorlar ki; اَنَّ هَذِهِ الْمَعَارِفَ Bu marifet وَالْعُلُومَ Ve ilimler *(Nedir?)* وَرَاءَ عُلُومِ الْعُلَمَاءِ Alimlerin ilminin ötesindedir *(Daha?)* وَوَرَاءَ مَعَارِفِ الْاَوْلِيَاءِ Ve velilerin marifetlerinin de ötesindedir بَلْ عُلُومُ هَؤُلَاءِ Bilakis bunların (âlim ve velilerin) ilimleri وَتِلْكَ الْمَعَارِفُ Ve bu marifetler *(Nedir?)* قِشْرٌ Kabuktur بِالنِّسْبَةِ اِلَى تِلْكَ الْعُلُومِ Şu ilimlere nispetle *(Nedir?)* لُبُّ ذَلِكَ الْقِشْرِ O kabuğun özü, içindekidir وَاللهُ سُبْحَانَهُ الْهَادِى Hidayet edici Allah Sübhânehü'dür (وَاعْلَمْ) Bilesin ki; اَنَّهُ قَدْ مَرَّ Muhakkak gelmiştir *(Ne zaman?)* عَلَى رَأْسِ كُلِّ مِائَةٍ Her yüzyılın başında *(Kim?)* مُجَدِّدٌ Müceddid (yenileyici) وَمَضَى Ve geçmiştir de لَيْسَ كَمُجَدِّدِ الْاَلْفِ وَلَكِنَّ مُجَدِّدَ الْمِائَةِ Yalnız yüz yılın müceddidi Bin yılın müceddidi gibi değildir بَلِ الْفَرْقُ Bilakis fark *(Neredeki?)* بَيْنَ مُجَدِّدِ الْمِائَةِ Yüz yılın müceddidi ile وَمُجَدِّدِ الْاَلْفِ Bin yılın müceddidi arasındaki (fark) كَالْفَرْقِ بَيْنَ الْمِائَةِ وَالْاَلْفِ Bin ile yüz arasındaki fark gibidir بَلْ أَزْيَدُ مِنْهُ Hatta ondan daha fazladır وَالْمُجَدِّدُ هُوَ الَّذِى Müceddid öyle bir kimsedir ki, بِتَوَسُّطِهِ Onun vasıtasıyla يَرِدُ عَلَى الْاُمَّةِ Ümmete gelir *(Ne zamanda?)* فِى تِلْكَ الْمُدَّةِ Onun müceddidliği zamanında *(Ne?)* مَا يَرِدُ مِنَ الْفُيُوضِ Gele tüm feyizler وَاِنْ كَانُوا Her ne kadar (yüz yılın müceddidleri) olsalar da *(Ne olsalar da?)* اَقْطَابَ ذَلِكَ الْوَقْتِ O vaktin kutupları *(Daha?)* وَأَوْتَادَهُ Ve direkleri *(Daha?)* وَأَبْدَالَهُ Zahitleri *(Daha?)* وَنُجَبَائَهُ Üstün kişileri ﴿شِعْرٌ﴾ Şiir:

﴿شعرٌ﴾ Şiir:

لَيْسَ Olmadı *(Kime?)* عَلَى اللهِ Allah'a بِمُسْتَنْكَرٍ Yakıştırılamayacak *(Ne?)* اَنْ يَجْمَعَ O'nun toplaması *(Neyi?)* اَلْعَالَمَ Alemi *(Nerede?)* فِى وَاحِدٍ Bir kişide

وَالسَّلاَمُ Selam olsun *(Kime?)* عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى Hidayete uyana *(Daha?)* وَالْتَزَمَ مُتَابَعَةَ الْمُصْطَفَى Ve Mustafa'ya uymayı lazım görene عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ Ona ve ehline olsun *(Ne?)* اَلصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ الْعُلَى En yüce dua ve selamlar *(Daha kime olsun?)* وَعَلَى جَمِيعِ اِخْوَانِهِ Ve onun bütün kardeşlerine *(Kimden?)* مِنَ الْاَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ Nebi ve rasullerden وَالْمَلاَئِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ Mukarreb meleklerden وَعِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ Ve Allah'ın salih kullarından olan أَجْمَعِينَ Tüm kardeşlerine.

